

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cojocaru Daniela în numele inculpatei Matcovschi Maria, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 februarie 2020 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui

*Matcovschi Maria, născută la
XXXXX, originară și domiciliată în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 28.12.2018 – 17.02.2020;

Instanța de apel: 21.05.2020 – 09.09.2020;

Instanța de recurs: 20.11.2020 – 30.06.2021.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 februarie 2020, cauza fiind judecată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, *Matcovschi Maria* a fost recunoscută vinovată și condamnată pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea stabilită lui Matcovschi Maria s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

2. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță a constatat că Matcovschi Maria a comis jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, de două sau mai

multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei ori cu amenințarea aplicării unei asemenea violențe și cu cauzarea de daune în proporții considerabile, în următoarele circumstanțe: la 28.10.2018, aproximativ la ora 20:30, Matcovschi Maria, acționând împreună și după o înțelegere prealabilă cu persoane în privința cărora materialele procesului penal au fost disjuse în procedură separată, având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, prin acces liber, au pătruns în apartamentul nr. XXXXX de pe str. XXXXX, unde prin aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, în mod deschis au sustras, de la cet. Sănduța Vitalie Alexandru telefon mobil de model Samsung A3 în care era activă cartela SIM cu nr. XXXXX, la prețul de 2 000 lei, telefon mobil de model Samsung C3 în care era activă cartela SIM cu nr. XXXXX, la prețul de 600 lei, un inel din aur la prețul de 6 320 lei, o tabletă de model Samsung la prețul de 5 800 lei, lăncișor din aur la prețul de 16 000 lei, o brățară din aur la prețul de 12 000 lei și bani în sumă de 1 000 lei, după care cu bunurile sustrase au părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 43 720 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel *avocatul Daniela Cojocar* în numele inculpatei *Matcovschi Maria*, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Matcovschi Maria să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă conform prevederilor art. 70 alin. (3), art. 79 alin. (1) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, iar în temeiul art. 90 Cod penal executarea pedepsei închisorii să fie suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de minim 1 an.

În vederea motivării cerințelor solicitate, apărătorul a subliniat că, la data comiterii faptei, Matcovschi Maria era minoră, avea 17 ani, iar prima instanță nu a aplicat în nici un mod prevederile art. 79 Cod penal, în interesul superior al copilului care prevede expres - "Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională". Aliniatul (1) al aceleiași norme prevede expres că instanța de judecată aplică o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă sau una mai blândă, de altă categorie.

În opinia apelantei, instanța de judecată i-a aplicat inculpatei o pedeapsă prea aspră și a susținut că, în mod clar pedeapsa de 1 an și 6 luni închisoare, cu suspendare condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 2 ani stabilită lui Matcovschi Maria poate fi considerată ca fiind dură și poate fi apreciată de aceasta ca o răzbunare, pedeapsă de natură să îngreuneze conduita acesteia și să creeze obstacole pentru viitoarea reintegrare în societate, iar o șansă la o pedeapsă mai blândă i-ar permite o integrare mai rapidă în societate prin angajarea în câmpul muncii, frecventarea unor studii ș.a.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2020 apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a pronunța decizia adoptată, instanța de apel a reiterat că corect a fost stabilită situația de fapt și vinovăția inculpatei, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, prima instanță dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Concomitent, instanța de apel a notat că sentința primei instanțe a fost contestată doar de partea apărării și numai în partea individualizării pedepsei penale, iar ce ține de încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost atacată.

Cu referire la alegațiile apărătorului precum că prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a menționat că prezenta cauză a fost examinată în baza acceptării de către inculpată a probelor administrate în faza de urmărire penală, conform procedurii prevăzute la art. 364¹ Cod de procedură penală.

În speță, fapta prevăzută la art. 187 alin. (2) Cod penal se pedepsește cu închisoare de la 5 la 7 ani, cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale. Respectiv, în temeiul art. 70 alin. (3) Cod penal în privința lui Matcovschi Maria termenul maxim de pedeapsă este de 7 ani și urmează a fi redus în jumătate, constituind 3 ani și 6 luni. Aplicând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală instanța urmează să reducă cu 1/3 din limita minimă de 5 ani și limita maximă deja coborâtă de 3 ani și 6 luni.

În asemenea situații, în corespundere cu pct. 32 și 33 ale Hotărârii Plenului Curții Supre de Justiție nr. 13 din 16.12.2013 "Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești", limita minimă se va coborî, având în vedere prevederea art. 70 alin. (2) Cod penal, până la limita generală de 3 luni închisoare, care nu mai poate fi redusă, și din acest considerent, nefiind necesar de a face trimitere la prevederile art. 79 Cod penal.

Prin urmare, în cazul dat, prima instanță i-a stabilit lui Matcovschi Maria pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, fără aplicarea pedepsei complementare sub formă de amendă.

Astfel, în cazul dat, aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal este inutilă, or pedeapsa stabilită și așa a fost coborâtă sub limita minimă de 5 ani prin efectul art. 70 alin. (3) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a stabilit termenul de pedeapsă ținând cont de caracterul prejudiciabil al acțiunilor inculpatei, nefiind necesară intervenția instanței de apel în partea stabilirii pedepsei, în sensul micșorării termenului închisorii, iar o pedeapsă mai blândă de altă categorie de către partea apărării nu s-a solicitat.

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *avocatul Cojocaru Daniela în numele inculpatei Matcovschi Maria*, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești pronunțate pe caz, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Matcovschi Maria, în baza art. 79 Cod penal să îi fie stabilită o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 3 luni, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii să fie suspendată pe o perioadă de probațiune de 1 an.

În argumentarea recursului, partea apărării afirmă faptul că instanțele de fond nu au individualizat în temeiul art. 7, 75 Cod penal pedeapsa penală stabilită inculpatei, întrucât la caz, nu s-a ținut cont de prevederile art. 79 Cod penal.

Prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal, stipulează că, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșita în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsa sub limita minimă prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională.

Consideră recurenta că instanțele de fond au stabilit o pedeapsa prea aspră inculpatei Matcovschi Maria, or, este relevantă și necesară aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, având în vedere că aceasta este un copil și este necesară reintegrarea în societate în timp cât mai restrâns.

5.1. Asupra recursului declarat, procurorul a depus referință, prin care solicită inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat, din motiv că instanța de apel a adoptat o decizie legală și motivată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurentului, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursului declarat, se întemeiază în drept pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Instanța de recurs la această etapă a procedurilor nu declanșează un control devolutiv asupra fondului cauzei, nu dă o nouă apreciere probelor administrate și cercetate

și nu se expune repetat asupra acelorași argumente care anterior au fost obiect de dispută în instanța de apel și asupra cărora aceasta s-a pronunțat prin decizie motivată. Or, obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la chestiuni de drept, iar rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac, constă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei.

Pentru a statua asupra netemeinicii cererii de recurs, instanța a făcut verificările temeiurilor de casare invocate de parte, în raport cu actele dosarului, constatând că hotărârea recurată este conformă legii, fără a prezenta vreo lipsă, care să o afecteze, mai mult ca atât, nu există nici alte motive, neinvocate de recurent, care ar putea fi luate în considerare din oficiu, de natură să răstoarne soluția adoptată.

Revenind la motivele punctate în recurs, Colegiul penal constată că în esență, partea apărării solicită diminuarea perioadei de probațiune de 2 ani, stabilită de către instanțele de fond în privința inculpatei Matcovschi Maria, considerând că neaplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, este impedimentul de drept, ce nu permite micșorarea perioadei de probațiune pe un termen de 1 an în privința ultimei.

La acest capitol, instanța de recurs consideră necesar de a nota că prescripțiile art. 79 Cod penal au tangență directă cu individualizarea pedepsei, iar art. 90 Cod penal se referă doar la modul de individualizare a executării pedepsei.

În acest sens, instanța de apel corect și justificat a explicat că în virtutea prevederilor art. 70 alin. (3) Cod penal, limita minimă se va coborî, având în vedere prevederea art. 70 alin. (2) Cod penal, până la limita generală de 3 luni închisoare, care nu mai poate fi redusă, și din acest considerent, nefiind necesar de a face trimitere la prevederile art. 79 Cod penal (*a se vedea pct. 4.1. din prezenta decizie*).

Cât privește micșorarea perioadei de probațiune stabilită de instanțele de fond în privința lui Matcovschi Maria, Colegiul penal remarcă faptul că instituția suspendării condiționate a executării pedepsei reprezintă o prerogativă exclusivă a instanței de judecată, iar condiția esențială pentru aplicarea acestei instituții este, fără îndoială, aptitudinea subiectivă a persoanei făptuitorului de a se corija, de a se elibera de mentalitatea și de deprinderile antisociale care l-au antrenat pe calea infracțiunii, prin eforturi făcute sub amenințarea pedepsei la care a fost condamnat și a cărei executare poate fi evitată doar printr-o conduită corectă și deci prin autoreeducare.

În cauza penală nominalizată, instanța de recurs este solidară cu perioada de probațiune de 2 ani, stabilită de instanțele de fond, or, aceasta este pe măsura de a stimula obligativitatea respectării ordinii publice în general, și a autorității legii penale – în principal.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către recurentă prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală nu s-a confirmat în cauza dată, iar

decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar de pe rol, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cojocaru Daniela în numele inculpatei Matcovschi Maria, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Matcovschi Maria*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **30 iulie 2021**.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan